

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7005/2022
10.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Бранислава Босилковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александар Ђирић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Штефанија Пацек, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 643/21 од 16.12.2021. године, у седници одржаној 10.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 643/21 од 16.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 389/16 од 21.01.2021. године, исправљеном решењем истог суда П 389/16 од 11.02.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је другим ставом обавезан тужени да тужиоцу исплати 45.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања са законском затезном каматом од 02.05.2014. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка од 431.365,30 динара. Ставом четвртим изреке, тужени је ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 643/21 од 16.12.2021. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена у делу става другог изреке, тако што је обавезан тужени да на досуђено главно потраживање од 45.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања исплати законску затезну камату обрачунату на евро у складу са Законом о затезној камати од 27.09.2016. године до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и одбијен захтев за исплату камате на исти износ за период од 02.05.2014. године до 26.09.2014. године, а потврђена у преосталом побијаном, а непреиначеном делу из става првог, другог и трећег изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињена у поступку пред другостепеним судом, која би била од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке. Указивање на битне повреде одрдаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је туженом као куму у три наврата дао новац на зајам у укупном износу од 45.000,00 евра, две мање позајмице од 120.000,00 динара и 3.000,00 евра (које су заокружене на 5.000,00 евра), као и износ од 40.000,00 евра тако што му је дао оверену пуномоћ да прода стан у власништву тужиоца по усменом договору за цену коју он нађе за сходно и да добијену цену задржи за себе, а да када буде могао тужиоцу исплати 40.000 евра, што је била тадашња реална цена стана коју су странке споразумно утврдиле. Након усменог договора, сачињен је и уговор о зајму од 01.05.2011. године, који су потписале обе странке и признаница од 07.10.2011. године коју није потписао тужени, као и изјава туженог о дугу према тужиоцу од 12.02.2014. године коју је написао и потписао тужени. Тужени је као пуномоћник тужиоца, као продавца са ВВ закључио, као купцем предуговор о купопродаји од 15.06.2011. године оверен код Основног суда у Новом Саду Ов 14439/11 у којем је констатована цена од 33. 500,00 евра, док је износ стварне цене од 36.000,00 евра ВВ туженом исплатио наредног дана, а тужени му предао кључеве од стана. Тужени није предао тужиоцу износ купопродајне цене, нити је тужилац од купца тражио наведени износ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да тужени није тужиоцу вратио износ од 45.000,00 евра из уговора о зајму од 01.05.2011. године и применом члана 557, 562. став 1. и 558. став 1. у вези члана 324. став 1. Закона о облигационим односима одлучио као у изреци.

Другостепени суд је, прихватајући као правилан закључак првостепеног суда да тужени није испунио своју обавезу враћања зајма тужиоцу из закљученог уговора о зајму, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о законској затезној камати на износ главног дуга тако што је обавезао туженог да тужиоцу на износ главног дуга исплати законску затезну камату од подношења тужбе, налазећи да је обавеза туженог за враћање зајма доспела у време када је примио захтев тужиоца за враћање зајма.

По оцени Врховног суда, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 557. ЗОО, прописано је да се уговором о зајму, зајмодавац обавезује да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или других

заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, док је одредбом члана 562. став 1. истог закона, прописано да је зајмодавац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета, а у ставу 2. да уколико уговорачи нису одредили рок за враћање зајма, нити се он може одредити из околности зајма, зајмопримац је дужан вратити зајам по истеку примереног рока који не може бити краћи од два месеца рачунајући од зајмодавчевог тражења да му се зајам врати.

Сагласно наведеном, да би уговор о зајму настао потребно је да се странке сагласе о његовим битним елементима, а то се пре свега односи на сам предмет зајма и време његовог трајања. Код утврђеног да је тужилац туженом у три наврата дао новац на зајам у укупном износу од 45.000,00 евра, две мање позајмице од 120.000,00 динара и 3.000,00 евра (које су заокружене на 5.000,00 евра), као и износ од 40.000,00 евра, тако што му је дао оверену пуномоћ да прода стан у власништву тужиоца по усменом договору за цену коју он нађе за сходно и да добијену цену задржи за себе, а да 40.000,00 евра врати тужиоцу када буде могао, о чему је сачињен и уговор о зајму од 01.05.2011. године, потписан од стране тужиоца и туженог уз изјаву туженог од 12.02.2014. године о постојању дуга, а да тужени новац није вратио тужиоцу, то је и по оцени Врховног суда правилан закључак нижестепених судова да је између парничних странака дошло до закључења уговора о зајму и тужени је у обавези да тужиоцу врати тражени новчани износ на основу напред наведених одредаба Закона о облигационим односима. Следом наведеног, а супротно наводима ревизије, у конкретном случају се не ради о привидном уговору у смислу члана 66. ЗОО, будући да из утврђеног чињеничног стања произилази да се радило о позајмици, а тужени применом правила о терету доказивања није доказао одсуство праве воље уговорача приликом закључења уговора о зајму.

Ревизијом туженог у преосталом делу, оспорава се оцена изведених доказа, чиме се заправо оспорава утврђено чињенично стање што по члану 407. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог, нити се у ревизијском поступку расправљају чињенична питања.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**